

er stadig den Regning, Voldgiftsmændene har præsenteret, jeg har holdt mig til; hvis der har været benyttet Sagførere, saa falder disse Sagføreres Salærer udenfor. Jeg tror, disse Eksempler viser, at man ikke skal tale alt for højt om, hvor billig Voldgiftsbehandlingen har været. Men det forekommer mig dernæst, at naar man sammenligner de Gebyrregler, som gives i det nu foreliggende Lovforslag, med de Gebyrregler, som gælder for Domstolene, vil man ikke let kunne komme til den Opfattelse, at Behandlingen for Voldgiftskommissionerne skulde være billigere; snarere vil man faa den Opfattelse, at den vil blive dyrere. Jeg erkender dog, at jeg ogsaa her særlig har haft Underretterne og Underretsproceduren for Øje, idet jeg har tænkt paa de Gebyrer, som beregnes ved Underretterne.

Jeg indrømmer altsaa, at adskillige af de Betragtninger, jeg har gjort gældende, særlig passer paa en Sammenligning mellem Voldgiftskommissionerne og Underretterne, mindre derimod paa en Sammenligning mellem Voldgiftskommissionerne og Landsretterne. Men derfor tror jeg ingenlunde, at min Argumentation skulde blive mindre vægtig, thi det er netop min Opfattelse, at de Sager, her er Tale om, og som angaar Husdyrhandler, bør være Underretsbehandling underkastet. Jeg tror, at det allerede nu er saa, at de fleste af den Slags Sager vilde komme for Underretten, hvis de skulde for Domstolene. Grænsesummen mellem Underretternes og Landsretternes Competence er, som de ærede Medlemmer vil vide, 800 Kr., og jeg tror, at de allerfleste Sager, i alt Fald naar Priserne paa Husdyr igen, er naaet ned paa et nogenlunde normalt Niveau, vil komme til at dreje sig om en Værdi, der er mindre end 800 Kr. I hvert Fald er Forholdet det, at blandt de Sager, der har været offentliggjort, og som jeg altsaa har kunnet gøre mig bekendt med, er det langt overvejende Antal af under 800 Kr.'s Værdi, det er kun ganske faa, som gaar derover. Men i øvrigt er det et Spørgsmaal, som kan rejses, og som efter min Mening bør rejses, om ikke Underretternes Competence burde udvides saaledes, at de fik Adgang til at behandle Sager op til et noget større Beløb end 800 Kr., hvorved de overbebyrdede Landsretter jo vilde blive aflastet. Jeg tror, Erfaringen har vist, at man overmaade vel kunde betro Underretterne at behandle Sager til et noget større Beløb end de 800 Kr. Men hvordan man nu end vil stille sig med Hensyn til dette almindelige Spørgsmaal,

vil jeg for mit Vedkommende hævde, at det vil være rigtigt at undergive Sager angaaende Husdyrhandler Underretsbehandling uden Hensyn til Værdien, saaledes som det er Tilfældet med adskillige andre Sager, f. Eks. Servitutsager, Ægteskabssager, Mortifikationsager og Lavhævdssager. Jeg tror, at de Grunde, som har ført til, at de nævnte Sager er blevet underkastet Underretsbehandling uden Hensyn til Værdien, ogsaa kan gøres gældende med Hensyn til Sager angaaende Husdyrhandler, og jeg tror, at Underretsproceduren, hvor Umiddelbarheden er gennemført, hvor Proceduren er sammentrængt, og hvor Behandlingen er hurtig, netop i høj Grad vil egne sig for Sager, der angaar Husdyrhandler. Det er sikkert den Vej, vi skal frem. Den Vej, vi bør gaa, er at underkaste Sager, der vedrører Husdyrhandler, Underretsbehandling uden Hensyn til Værdien; derved vil man efter min Mening opnaa, i alt Fald i det allervæsentligste, de Fordele, som tilsigtes ved det foreliggende Lovforslag, medens man vil undgaa Manglerne. Hvis man gaar den Vej, vil man ogsaa imødegaa en Indvending, der er blevet berørt under den foregaaende Diskussion, og som jeg for Resten tidligere har hørt fremsat, nemlig, at man ved at ophæve Voldgiftskommissionerne vil komme til at bebyrde Domstolene ikke blot mere, end det var rimeligt, men mere, end det var muligt at gennemføre. Man har ment, at Domstolene vilde blive ganske overbebyrdet, naar de ogsaa skulde behandle Sager angaaende Husdyrhandler. Jeg tror ikke, dette vil blive Tilfældet, thi Forholdet er netop gennemgaaende det, at Landsretterne, men ikke Underretterne, er overbebyrdet, og Underretterne vil derfor meget let kunne overtage de dog forholdsvis faa Sager, her er Tale om, foruden dem, de i øvrigt har. Landsretterne vilde, hvis man optog den Tanke, jeg her fremsætter, kun faa at gøre med Sager om Husdyrhandler i de faa Tilfælde, hvor saadanne Sager maatte blive appelleret fra Underretterne til Landsretterne.

Jeg tror altsaa, at man maa have særdeles betydelige Betænkeligheder ved det foreliggende Lovforslag, men jeg erkender, som jeg ogsaa antydede i det foregaaende, at de Oplysninger, der foreligger offentlig, og som har været mig tilgængelige, ikke hidører fra den allersidste Tid; og det er jo muligt, at Forholdene har udviklet sig saaledes, at Voldgiftskommissionerne i de sidste Aar har virket mere tilfredsstillende.